

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrta leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrta leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrta leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrta leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrta leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrstopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. **Opravništvo**, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

O položaji.

Vojska je torej nehala, premirje se je naredilo povsod v Srbiji in pred Črnogoro, zdaj se bode diplomatiziralo še tako dolgo, da se nova in sicer večja vojska zdiplomatizira.

Iz Peterburga namreč poroča oficijalen telegram: Porta je sprejela premirje na dva meseca, od prvega novembra, in je poveljnikom turških vojsk ukazala vse vojne sovražnosti precej vstaviti.

Torej do novega leta 1877 imamo premirje, mej katerim se bode skušal mir delati. Iz Pariza se poroča, da je vnanji francoski minister v budgetnem odseku upanje izrekel, da se bode mir naredil in ohranil. Kar človek želi, to rad upa. Francozje, ki se morajo še vsled oslabiljenja v zadnji vojski s Prusi okrepčavati in ki niso še pripravljeni pri velikanske svetovne vojski udeležiti se, ne vidijo radi, da bi se tako silno vprašanje, kakor je orientalno, brez njih sodelovanja rešilo. Zato njih čudno obnašanje, zato Decazesovo upanje, katero se pa valjda ne bode izpolnilo.

Rusija vendar ne bode popustila ugodnega trenutka, da reši pitanje, ki njo najbolj interesira. Nikdar za njo svetovni položaj nij bil bolj ugoden, kakor je zdaj. To prepričanje je baje cesarjevič naslednik izrekel jasno in dostavil, da bi bil greh za Rusijo, če ne porabi pravega časa za rešenje orientalnega vprašanja.

Da premirje miru ne bode rodilo, tega ne upa ni sama Turčija. Nemškim listom se s spodnje Donave poroča na tanko, kako hlastno in febrozno turška vlada ob Donavi utrjuje in baterije postavlja, da bode Rusom branila vhod v Bulgarijo. Enaki glasovi prihajajo iz

Azije. Kak duh pa mej silnim narodom veje, to nekoliko naši bralci razvidijo iz naslednjega dopisa našega rojaka iz Peterburga. To so naši razlogi, da smo glede miru vedno „pesimisti“, ali bolje, mi upamo, da je rešenje Slovanstvu neobhodno potrebno — rešenje iztočnega vprašanja uže pred nami.

Iz Peterburga 30. okt.

[Izv. dop.]

Avantgarda ruske vojske, kadar bode v Turčijo marširala (in o tem da bode, pri nas nihče ne dvomi), bode rumunska vojska, ki uže pripravljena na meji stoji. Zatorej je mnogo ruskih oficirjev in inženirjev stopilo v rumunsko vojsko.

Iz Srbije dohajajo neugodna poročila. Za to naši časniki silijo, naj se čas ne gubi, naj Rusija delovati začne, ker diplomatizirala je dovolj časa. Srbija, pravijo, je iztočena, storila je kar je mogla, zdaj opade, če jo pustimo. „Nov. Vr.“ se iz Srbije javlja, da je materijalno stanje srbske vojske uže slabo, mnogo je bolnih, Turki se pa silno koncentrirajo. General Černjajev je uže 24. oktobra ukazal Deligradčanom izseliti se, kar se smatra za možnost, da vojska celo Deligrad opusti. (To se je uže res zgodilo, če je naš včerajšnji telegram istino poročal. Ur.)

„Novoje Vreme“ pravi mej družim na prvem mestu denašnje številke: „Storjeno je dovolj. Ti prvi odredi vojske za slavjansko stvar, te hrabre žrtve niso bile zastoj: oni Srbi in ruski prostovoljci so razrili vprašanje iztočnega vprašanja, oni so pokazali slabost diplomacije in pokazali, da stara sredstva tu ne pomagajo, oni so prisilili zapadno Evropo sneti masko in pokazati se narodom v svojem

neprijateljskem vidu. To so zasluge Srbov in ruskih prostovoljcev.“

Po vsem kar vidim in slišim, utegne telegram ta moj dopis prehiteti in vam uže važneje ruske sklepe poročiti.

H koncu še jedno. Vašega „Slovenskega Naroda“ štev. 236 naše ruske cenzuri nij bila po všeči. Mi naročniki v Rusiji smo namreč dobili drug odstavek v „pol. razgi.“ — „vnanje drž.“ tako s tiskarskim črnilom zamazan, da ne vemo, kaj ste tam tiskali. Naša ruska cenzura namreč ne konfiskuje vsega lista, kakor vaša, ampak, kar tisto da zamazati, kar meni, da bi „javni mir kalilo“.

Jugoslovansko bojišče.

Telegram iz Carigrada poroča, da so Turki 31. pr. m. zaseli tudi Deligrad, katerega so Srbi prostovoljno zapustili in se bolj v notranjost dežele, v Ražanj pomaknili. To je neveselo. Bitve pri Djunisu so bile torej osodepolne za Srbe. Tega nijsmo pričakovali.

Vendar je srbska vojska še cela in ako ne bode miru, bode posebno, če jo en rusk oddelek pomnoži, še velika dela lahko izvršila. Dozdaj je celo Turčijo imela proti sebi.

V djuniskej dolini vse vasi gore. Turki palijo povsod kamor pridejo. Nekatere kraje pak so baje Srbi sami zažgali, da ne bi Turkom stanovališč pustili.

Aleksinac Sibom nij bil z naskokom vzet, kakor se je pisalo, temuč zapustili so ga iz strateških ozirov sami po noči od ponedeljka do torika. Drug dan ob 11 so Turki še le izvedeli da je izprazen.

Črnogorci pa le zmagujejo, 31. oktobra so obkolili Podgorico in jo bombar-

Listek.

Pavla.

(Poslovenil F. H. Radoljski.)

XV.

(Dalje.)

„Julika, ti si varuh mojega življenja in zaupanja tvojega ti ne bodem odvzel. O Julika, kako nesrečen sem, ko te ne bodem nikdar soproge svoje smel zvati. A vse storim, da si pridobim vsaj tvoje spoštovanje. To obljudim pri svojej česti.“

„Hvala ti, Alfred; vem, da je dobro tvoje srce,“ odgovori Julika in obledi, ko še pristavi: „Kaj misliš pak storiti z ono osobo, katera ima moja pisma? Tudi tej si mnogo obljudoval, kar ti čast tvoja prepoveduje zabiti.“

„Tudi to vse izpolnim,“ odgovori in njegov ponos je bil žaljen, ker je moral pred Juliko zarudeti. „Kje in kedaj se morem z njo sniti?“

„To pove doktor Linek.“

V Strletu se je vse kuhalo, ko je zapustil sestričino, a kolikor dalje se je od hiše oddaljeval, tem bolj so ga zapuščali dobri vtisi in sklepi, ter ga je sebičnost popolnem zopet podjarmila. Svoje stanje jel je premišljevat in želel si je brez pomoči Linekovega doktorja osobo poiskati, katera bi mu v resnici lahko škodovala. Vse je bilo odvisno, da odpravi osobo, katere se je bal, s zvijačo od tu, a tako, da ne bi Albin Linek ničesa o tem izvedel.

S tem sklepom napoti se v jedino krčmo v mestu. S pomočjo nekoliko darov izve na njegovo pitanje, če stanuje tu kakova tuja dama, da je v resnici v tej hiši, v sobi št. 5, a je nikdar ne zapusti.

Strle prosi hišino, naj mu pokaže omenjeno sobo. Ta gre ž njim, mu odpre sobo in Strle vstopi.

Prezrimo, kar se je tu dogodilo in spremimo Alfreda 2 uri pozneje, kateri je šel ve-

selega obraza proti hiši mitnijskega oskrbnika. — Nikdar nij bil še tolikanj ljubeznjiv, negodenes, mislila si je Pavla, in tudi vse druge dame bile so tega mnenja.

Gospodična Malvina vzdihuje in pravi, (na tihem, umeje se) da bog nij pravičen, ker Alfreda nij njej naklonil.

Albin bil je nasprotno prav čmerikav. Sede k igralnej mizi, kjer so gospodje whist igrali, in o Hjalmaru se je dozdevalo, da je na zofo prirastel, niti ganil se nij.

Pavla bila je lepa in vesela, ko pomladansko jutro. Jeden pot, ko se je zaljubljenima posrečilo, da sta bila sama, reče jej Alfred:

„Ljuba Pavla, dovoli mi, da se jutri s parobrodom odpeljem v K., ter povabim mojega strijca, admirala Strleta k najinej poroki.“

Pavla zarudi in jeclja, kako pusto in prazno bo, ko odide.

„Pojutranjem se vrnem in v osmih dneh,

dirajo s svojimi in z onimi kanoni, katere so v osvojenem Medunu od Turkov dobili. Mesto je uže močno oškodovano, jedna baterija turška zlomljena. Črnogorska vojska je šla globlji v Albanijo in pretrgala zvezo s Podgorico. Ali premirje, ki se bode najbrž na vsa bojišča raztezalo, bode Črnogorce vstavilo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 3. novembra.

Iz kluba „fortschritt“, **državnih poslancev** beremo v dunajskih listih, da je državni poslanec za dunajsko predmestje Leopoldstadt profesor Süß v klubu rekel, da on zdanjemu ministerstvu prijateljstvo odpuveduje.

Ogerski zbor se 11. novembra snide. Zopet hočejo vlado interpelirati, kako stoji z orijentalnim vprašanjem. Morda bodo do tačas uže dogodki odgovarjali in magjarske interpellacije ne bode več treba.

Vnanje države.

Iz **Bukarešta** se javlja 2. novembra. Denes se je odprla zbornica rumunska. V prestolnem govoru kneževem se pravi, da so razmere Rumunske z vnanjimi državami dobre, naglašajo striktno neutralnost Rumunije (!) in upa, da bodo garancijske vlasti branile narodne pravice in celokupnost Rumunije, če v nevarnost pride. Čudni in nepreračunljivi ljudje so ti Rumunci. Denes tako, jutri drugače.

Iz **Sirije** se poroča bruseljskemu „Nord“, da se je znani vojvoda Marinotov Jusuf Karam vrnil iz Italije, kjer je več let živel, mej svoje rojake, da jih zbere v boj proti Turčinu.

Angleški bivši minister in vodja zdajnje liberalne opozicije Gladstone, priobčuje članek o politiki Rusije. On pravi, da je strah nevreden, ki se boji pred razširjevanjem Rusije. — „Times“ menijo, da nij mogoče misliti, da bi Turčija neudala se, temuč Rusijo k skrajnemu posilila.

Dopisi.

Iz Gorice 1. novb. [Izv. dop.] (Nova ulična imena.) Dolgo so se obotavljali naši mestni očetje, da bi prekrstili tukajšnje ulice in trgove in tako izbrisali sovražen madež slovenskega izvira raz uličnih oglov „avstrijske Nizze“; — slednjič so si v seji 21. okt. vendar pomagali, da „Travnik“ nij več travnik, ampak „Piazza Grande“, da se ima ulica „Za mesnicami“ odsihdob imenovati „Via Morelli“, „Korenjska ulica“ „Via Formica“ itd. Kolikor je novih ali do sedaj neušečno se glasečih ulic in trgov, dobili so vse nove naslove po imenih več

ali manj slavni ali za mesto zaslužni mož. Nova ulica zraven mestnega vrta jo krščena na ime italijanskega pesnika Danteja, kakor je vstrična na ime Petrarke; dalje bomo imeli zdaj „Via Barzelini“, „Via Rabatta“, „Via Alvarez“, „Via Vogel“, „Via Parcar“, „Via Drossi“ in še več tacih, kojih patroni so vpisani kot ustanovitelji ali dobrotniki v kroniki goriškega mesta; tudi starodavni „Ghetto“ se je moral umakniti imenu slovečega italijanskega jezikoslovca, ki se je v njem rodil; to ulico so namreč prekrstili — pardon! saj je židovska — „obrezali“ so jo ter ji dali novo ime „Via Ascoli“. Imenom predmestij razen enega so vendar prizanesli — edino „Studeniz“ recite studenec nij našel milosti v mestnem zboru, poitalijančili so je, pa slabo v „Borgo Acquadotto“. Zakaj so neki slaboglasnemu predmestju „Borgo Prestau“ recite pristava pustili staro ime, še vedno zastoj ugibamo, mogoče da jim je to predmestje še preumazano in nedostojno za italijanski naslov. Potrpimo saj je tudi Gorica še ostala in je nijso še prekrstili v „Noricio“, kakor bi včasih zaslužila.

Lavričeva rakev, na kateri še vedno pogrešamo kak spominek, je danes krasno okinčana z lavičjim vencem in z onimi trakovi, katere so mu na dan pogreba od vseh strani poslali rodoljubi, častitelji in narodna društva.

** Beograd. 29. oktobra [Izv. dop.] Želio sam, da budem o svima dogodjajima, koji so se na bojištu desili 20., 21., 22. i 24. ovog meseca, dobro obavestem, pa tek onda da vam pišem. Preda mnom su zvanički podatci; ja nimalo nesumnjam u njihovu korektnost.

Ako mi čitaoc „Slovenskog Naroda“ ukaže tu čast, te sa pažnjom pročita ovaj dopis, uveriće se, da su svi dogodjaji o kojima je reč, ocenjeni objektivno.

Ja koliko ljubim moju otačbinu, toliko isto poštujem i istinu. Na osnovu telegrama koje su razoslali evropskoj štampi turkofilski dopisnici iz tabora Abdul-Kerim paše o dogodjajima na bojištu potonjih dana, javno mišljenje evropske publike dobilo je vrlo pogrešan sud.

Ovo su fakta, koja nemože niko poreći: 20. ovoga meseca 40.000 turskih vojnika koje je podpomagala vrlo jaka artiljerija, napadnu na desno krilo Horvatovićeve vojske. Horvatić je imao na svima pozicijama ovoga krila samo osam bataljona. Održati sve

pozicije u svojim rukama, to je bila apsolutno nemoguća stvar.

Naša vojska morala je da napusti svoje pozicije na Gredetinu i da se u pravcu od jugo-istoka povuče severo-zapadno. Napustanjem ovih pozicija bila je prekinuta i veza između vojske Horvatovića i generala Černjajeva. Time je svršena borba prvoga dana.

Bez svake sumnje Turci su verovali: da Horvatić, pošto je potisnut sa operacionog bazisa, mora se povući pod zaštitu planine Jastrebca. Ali ova turska pretpostavka bila je sasvim pogrešna. Jer Horvatić umesto da traži pozicije za defenzivu, sutra dan a to je 21. ov. mes. napadne bajonetima na Tursku vojsku, probije njihove guste kolone i spoji se opet sa vojskom Černjajeva.

U ovoj krvavoj borbi gubitci su vrlo osetni na obadve strane. Da bi Turci došli opet do svoje promašene celi, da potisnu vojsku Horvatovićeve na Jastrebca, napadnu 22. ov. mes. oko 9^{1/2} sahatu na naša utvrdjenja. Ali uspeha nije moglo biti na strani Turaka, i ako su oni ovoga dana u borbu uveli vanredno veliki broj artiljerije. Svi udarci turski razbili su se o čvrstoću naših bataljona.

Neprijatelj ne samo da nije ništa ovoga dana postigao, već je morao da beganjem potraži zaštitu u svojim pozicijama.

Sve svoje ranjenike i sve mrtvace ostavili su Turci ovoga dana na svome razbojištu. Naša vojska zaplenila je i veliko deo oružja.

23. ov. mes. nije bilo boja, ali 24. u jutru rano, napadnu Turci sa novom vojskom, koja im je u oči toga dana stigla. I ovom prilikom svu svoju snagu upravili su Turci na pozicije Horvatovićeve. Rezultat je bio, da so na svima tačkama bili Turci pobijeni.

Sva turska sila smeštena je u malenom trouglu medju Gredetinom, Vel. Šiljigovcem i Moravskom dolinom.

Operativna linija prema Turcima sada je ovo: Sušica, sv. Nestor, Djunis i planina Jastrebac.

Na Javoru naša vojska, kojom komanduje general Novoselov, imala je nekoliko većih bojeva i rezultat je vrlo povoljan za našu vojsku. Pozicije, koje su Turci podigli na našem zemljištu, general Novoselov oteo je i Turke preterao preko granice a jedno odelenje svoje vojske poslao je u Bosnu,

Ljubica, zjedinjena sva na veke,“ reče jej častnik in poljubi roko.

Zvečer, ko hoče častnik oditi, vzeme tudi Hjalmar svojo čepko in mu reče:

„Čakaj, grem s teboj.“

Strle ga od strani čmerikavo pogleda, a molči.

Na poti praša Strle:

„No, kaj mi hočeš? Govori, kajti časa mi ne ostaja mnogo.“

„Potrpi, da prideva v tvoje stanovanje,“ odgovori Hjalmar, ter prime častnika pod pazduho, akopram je videl, da je nevoljen.

Zdaj stopita v Strletovo sobo.

„Bom li tako srečen, da izvem, kaj mi hočeš,“ praša ga častnik.

„Da,“ odgovori mrzlo Hjalmar, zapali si smodko, in sede na stol. „Pomenjkovala se bova o najinih opravkih,“ še pristavi.

„Se-li tako mudi?“

„Da! Albin je odkupil one falzifikate in

vsaj uvidiš, da ne bode tega plačeval, česar nij užival.“

„A, za vraga! Kako jih je on v pest dobil? Propali so še le v dveh mesecih.“

„Istina! A žid, kateri je tako dobro vedel, ko ti ali jaz, da je to sleparija, menil je: tu se lahko kaj zasluži, — in šel je k Albinu.“

„Prokleti lopov! No, kaj je storil Albin?“

„Ta je dal židu, kolikor je zahteval, to je — še enkrat več, kolikor je bila prava vrednost.“

„To je honetno! No, potem nij treba več o stvari govoriti. Vsaj boš lahko, ko postaneš doleten, vse doktorju povrnol.“

„Jaz naj bi plačal?“

„Kdo drugi? Nij si ti denarja izposodil?“ odgovori Strle, sukajoč si pred ogledalom brke.

„Slušaj, Strle, vidim, da imaš slab spomin, torej ti morem se svojim pomagati. Čemu sem izposodil denar?“

„Da si me z jednim delom neprilik rešil. A meni enako dobro znaš, da zdaj ne morem vsega vrniti.“

„Tega tudi ne zahtevam. Vsaj sem se na vse kriplje prizadeval in zjedinjenje tvoje s Pavlo pospeševal, da bi ti bilo možno svoje dolgove prej poravnati. Zahtevam le, da mi daš pismeno obljubo, omenjeni znesek takoj, ko dobiš imetek svoje žene v roke, Albinu vrniti, da ga ne bodo po najinej krivdi skupi pestili. Obljubiti moraš, da bodeš ves dolg poplačal in potem se bova uže mej soboj poravnala.“

„To je v istini zvit predlog, moj ljubi Hjalmar; žalibog, da ne morem želji vstreči, kajti plačati bi moral v tem slučaju še jednokrat toliko, kolikor sem dobil. A ostane pri tem, da plačam jaz dolg, a ti odstotke, katere bo žid zahteval. Mi hočeš še kaj povedati?“

„Moraš in bodeš mi dal pismeno obljubo,

da u pravcu izmedju Nove Varoši i Sjenice operiše (operira.)

Da bi ovu vojsku prinudili, da se povrtali ili da je preseku od njenog operacijonog bazisa, 24. ovoga meseca udare Turci sa velikom silom na naše pozicije. General Novoselov zapovedi, da desno krilo naše vojske udari na sve pozicije turskog levog krila. Vojska naša odlikovala se u ovom boju svojom izdržljivošću guste neprijateljske vatre. Turci nisu mogli da odbiju snažne napadače naše vojske, izgube svoje pozicije u kojima je naša vojska našla dosta hrane, municije i oružja.

Gubitci su neprijateljevi vrlo veliki. Naša artiljerija nanela je strahovite štete u redovima turske vojske.

Pošto su Turci bili sasvim razbijeni, general Novoselov razdao je na samome bojištu dekoracije svima onim junacima, koji su se u ovome boju odlikovali. Na prvome mestu bio je načelnik generalštaba g. pukovnik Sitenko, i još nekoliko mladih oficira.

U boju na Javoru ruski oficir Mihajlov ubio je 12 Turaka i to 4 puškom, 6 revolverom i 2 kundakom.

Današnje zvanične novine saopštavaju ukaz Njegove Svetlosti kojim se daju diplome, kao znak vladalačke priznatelnosti i odličija, za osobitu hrabrost i izvrstnost u sadanjem ratu, — i to ovim bataljonima: karanovačkom I. i II. klase, trnavskom I. klase, moravskom i požeškom I. klase.

Ovih dana dolazi talijanski major Bitson, koga sa izvesnom celji šalje Garibaldov zet g. pukovnik Ranci. Iz Livorna doći će opet nekoliko talijanski dobrovoljaca.

Broj sviju ranjenika u svima našim bolnicama bio je izmedju 22.—24. ov. mes. 2.237.

Stanje zdravlja naše vojske vanredno je dobro.

Vojska je već odevana zimnjom odećem. Poslednji transport haljina ovih dana stiće iz Pariza.

Domaće stvari.

— (Volitve na Goriškem) za mesta in trge so denes 4. novembra. Narodni kandidat je g. Ignacij Kovačič, velikoposestnik, za katerega Slovenci složno vsi glasujete.

— (Dr. Josip Serbec), brat deželne poslanca in mariborskega advokata dr. Janka Serbca, odprl je svojo advokaturno

pisarnico v Celji; kot značajnega narodnjaka, energičnega moža in dobrega jurista ga s polnim prepričanjem priporočamo vsem Slovencem v Celjske okolici in po savinske dolini, kateri juristovske pomoči potrebujejo. Od mladega advokata pa pričakujemo, da se ne bode nikjer vstrašil na čelo stopiti, kjer bode trebalo zagovornikov slovenske stvari. In baš v Celji je bilo zdaj en čas le preveč mrtvila.

— (Slovensko gledališče) se je začelo letos na vseh svetnikov dan s slovenskimi predstavami v deželnem gledališču ljubljanskem. „Minar in njegova hči,“ da si vsako leto ponavljana igra, privablja vendar vedno polno galerijo in poln partér. Igralo se je dobro.

— (Iz Borovnice) se nam piše: Ne-previdnost neke matere je v Rakitni pri Preserji prouzročila nesrečo. Pustila je mati svojo dve leti staro hčerko doma za varuha in je šla na posel. Dala je za kratek čas otroku škatljo žvepljenk. Dekletce igrajoč se, odpre škatljo in zatrne si obleko, ter hiti iz sobe na prosto iskat si pomoči, pa zastoj. V 8. urah izdihnilo je revče nedolžno dušico.

— (Iz Dunaja) se nam piše: G. Jos. Apih, iskren Slovenec, napravil je bivši teden profesorski izpit iz zgodovine. Jeden izpitan historikar mej Slovenci več! — Tudi letos so slovenski dunajski študentje kupili venec za slavnega Kopitarja, ter ga po polu dne vseh svetih nesli „in corpore“ (bilo jih je kacic 60) na Marksovo pokopališče. Lansko leto se je na Kopitarjevem grobu popevalo, in so pevcu oziroma takratni predsednik „Sl.“ g. K. zarad tega še s policijo opravka imel. — Ker so pri vencu bili slovenski trobojni traki, slišalo se je od mnogih strani: To so Slavjani! Das sind Slaven! Slave sinom, ki se na ta način spominjajo svojih duševnih velikanov, naj zaori: Slava! — Proti izjavi ogerskih študentov hote dunajski slavjanski študentje napraviti protiizjave v prav slavjanskem smislu.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Z Dunaja 3 nov. Dvamesečno premirje mej Turčijo in Srbijo skleneno, večeraj se je začelo. Kruševac pa Deligrad še v srbskih rokah.

Razne vesti.

* (Mrtvaška statistika.) V 40. tedni tega leta, kise je končal s 17. oktobrom, je

od 100.000 prebivalcev umrlo: na Dunaji 51, v Pragi 71, v Pešti 52, v Berlinu 46, v Vratislavu 41, v Stetinu 31, v Kolóniji 43, v Hanovru 33, v Frankobrodu ob Mogunu 26, v Magdeburgu 45, v Strasburgu 46, v Draždanih 42, v Lipskem 48, v Monakovem 57, v Hamburgu 44, v Parizu 42, v Bruselji 43, v Amsterdamu 39, v Roterdamu 36, v Hagu 50, v Bazelji 30, v Kristijanji 32, v Stokholmu 49, v Kopenhagnu 34, v Rimu 48, v Neapolju 43, v Turinu 34, v Londonu 34, v Glasgovu 41, v Liverpulu 40, v Dublinu 30, v Edinburgu 25, v Njujorku 44, v Filadelfiji 41, v Bostonu 40, v Čikegu 40, v Bombaji 50, v Madrasu 84, v Kalkuti 49. V večini mest srednje in južne Evrope se je zdravstveno razmerje povzdignilo na normalno stopinjo, in je omenjeni teden manj stopinjo, in je omenjeni teden manj ljudij pomrlo, nego v prejšnjih k velikih epidemij zdaj nij nikjer. V Londonu je tifus zelo razsajal, tako tudi v Berlinu in nekaterih laških mestih. Tudi difteretis se kaže čezdalje bolj v vseh večjih mestih, pa tudi po deželi. Škarlatinka je posebno po Nemškem razširjena, koze na Dunaji osepnice pa so skoraj povsodi nehale. Tudi v severoamerikanskih mestih so se zdravstvene razmere poboljšale, posebno v Njujorku in Filadelfiji. V Savani razsaja rumena mrzlica; v Indiji kolera pojema, zato pa tifus večjo moč dobiva.

* (Iz balona padel) je 11. oktobra zračni čolnar Jurij Vintrop. Rabil je balon, ki je bil napolnen z razgretim zrakom. Ko je balon prišel kakih 500 čevljev visoko, je počil in urno letel proti tlem. Blizo tal pa se je odtrgal popolnem od čolnika proč in nesrečni aeronavt je z neizrečno naglostjo letel proti zemlji. Takoj so tekli k njemu, vdrli se je bil do kolén v zemljo. V onem trenutku, ko je bil, se je videlo, da se je lovil Vintrop za čolnov obroč; ko je bil še kakih 20 čevljev od tal, je tudi tega izpustil, da bi čoln ne padel nanj. A nij se mu posrečilo, kar je nameraval; kajti čoln mu je podrgnil kožo raz čela in mu ves nos zmlinčil. Poleg tega je nesrečnež dobil še več kontuzij in več težkih notranjih poškodovanj. Bil je v nezavesti, a kmalu je prišel k sebi, a niti govoriti niti gibati se nij mogel. Balon je obsegal kakih 30.000 kubičnih čevljev.

Zobozdravnik

dr. Tanzer

iz Gradca,

ostane zarad mnogoštevilnih pacientov še do 7. nov. tukaj in ordinira vsak dan od 8. ure zjutraj do 5. ure zvečer v Ljubljani, hôtel Elefant, sobna številka 35 in 36 (II. nadstropje nad hišnimi vratmi. (338—2)

kajti čast moja mi ne dopušča, da bi Albin škodo trpel.“

„Nikakor tega ne dobiš,“ odgovori Strlé; „kajti razun tega imam še druge dolgove, ki me opominjajo.“

„Varuj se, Strlé! kesal bi se svojih besedij: znaš, kako globoko sem zabrel po igranju, h katerem si me ti zapeljal. Stori kar zahtevam, ali . . . .“

„Ali pak povem tvojemu varuhu, kak razuzdan mladenič si in kot sorodnik zahtevam, da ostaneš še dalje pod varstvom.“

„Kaj? Žugaš mi?“ kriči Hjalmar in skoči kvišku. „Upaš mi žugati, ko sem čast in vse zastavil, da sem te rešil? Se-li tako spominjaš svoje prisege?“

„Nijsem je zabil. Plačal bodem, kakor sem uže dejal; a ne dam pismene obljube. Bratranec tvoj naj čaka, da sem poročen.“

S temi besedami vzame Strlé svojo čepko, ter se oddalji; Hjalmar ves razjarjen, žuga-joč s pestmi za njim, ostane sam v sobi.

XVI.

Za jutro družega dne stopi Albin z nagubanim obrazom v sobo svoje sestricine, kate-rej je celi polk šivankaric pomagal obleke vstvarjati.

„Kam je šel Strlé?“ praša jo Albin osornim glasom.

„Šel je v K. svojega strijca vabit,“ odgovori Pavla in ga pogleda.

Albin zakolne na tihem, ter otide. Takoj vstopi Hjalmar s prašanjem:

„Je-li Strlé odpotoval?“

„Da, v K.,“ odgovori Pavla.

Hjalmar vrže svojo čepko na stol in reče:

„Dovoli mi par trenutkov; želim s tobogovoriti.“

„Ljubi Hjalmar, zdaj nemam časa.“

„To ti ne pomaga; jaz moram s tobogovoriti,“ odgovori Hjalmar ter gre v postransko sobo.

Pavla mu godrnjaje sledi.

„Povem ti, da je ženin tvoj slepar, po-

tepuh in nečastno sem ravnal, ko sem ti sve-toval, poroko pospešavati,“ rohni Hjalmar, ko sta bila v sobi.

„Moj bog, si-li ob pamet?“ praša ga plaho Pavla.

„Ne, ne, dobra, ljuba Pavla, nijsem še, a lahko bi se mislilo, tako nesramno sem se vedel,“ odgovori Hjalmar, prime njeni roki, ter ju na svoje vroče čelo pritisne.

„Pavla,“ nadaljuje, „ne veš kaki zločinec je tvoj brat in koliko mu bodeš morala od-pustiti.“

„Oj, da, Hjalmar, dobro znam. Slišala sem jeden del pogovora tvojega z Albinom.“

Pavla postane bleda, ko nadaljuje:

„O ne znaš, kako me je to bolelo in peklo, kako sem se bala te pogledati. Neome-jeno moraš biti Albinu hvaležen, kateri je tolikanj blagodušno tvojo čast rešil, akopramp dohodki njegovi nijso obilni. Oj, Hjalmar, za-vest ta mora te vedno proganjati.“

(Dalje prih.)

Umrli v Ljubljani

od 27. do 30. oktobra:

G. Elizabeta Rebič, sirota gimnazijskega prefekta, stara 52 l., v gledališki ulici št. 3, na črevni tuberkulozi. — Anton Grabljevec, zasobnik, star 64 l., v Vegovi ulici št. 9 v Gradšči, za oslabljenjem pljuč. — Martin Pezdir, zidar, star 60 let, v deželni bolnišnici, zaradi slučajno dobljenih poškodb. — Ljudmila Zdešar, otrok živinskega trgovca, stara 6 tednov, v ulici Marije Terezije št. 19, za difteritis. — Marija Kunstel, fabriška delavka, stara 33 l., v cigarni fabriki, nagloma za tokom krvi iz pljuč. — Marija Jager, hči mesarja, stara 17 l., na Poljanah št. 61, na organični srčni hibi.

„ORION“

splošno zavarovalno društvo za živino,

koncesionirano z vis. odlokom c. kr. ministerstva notranjih poslov št. 72809, zavaruje:

- Govedo, konje, osle, mule, svinje, ovce in kozle, lovske in druge pse:
- a) proti kugam, sporadičnim bolezni in vsakojakim nesrečam, vključljivo ogenj, tresk in eksplozijo;
- b) proti kvarantenski nevarnosti;
- c) proti nevarnosti pri kastraciji;
- d) proti poginu pri transportu na železnici in parobrodih, končno
- e) konje dirjalce, konje za lov in solo, kakor tudi za lovskih psov gonjbo proti nesrečam pri dirjanju za stavo, lovih in dresurah.

(343 - 1) Direkcija na Dunaji IX., Schlickgasse 6.

Glavno agentstvo

za Štajersko, Koroško in Kranjsko

pri Leonu Nagi v Gradci, Jakominijeva ulica št. 39, kjer se na vsako vprašanje odgovarja in se zanesljivi agenti postavljajo.

Dunajska borza 3. novembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	62 gld.	70 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	90
1860 drž. posojilo	109	25
Akcije narodne banke	835	—
Kreditne akcije	148	60
London	123	35
Napol.	9	86
C. k. cekini	5	90
Srebro	103	75

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka

in brez stroškov po izvrstni

Revalescierièe du Barry

v Londonu.

30 let uže je naj bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicini in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze v naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespavanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo. Šumenje v ušesih, slabosti in bledanje pri nosečih. Otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledično in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolj nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričeval profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo št. 73.670.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852

Revalescierièe Du Barry v mnogih slučajih na gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v secalni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescierièe je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescierièe du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescierièe du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spričevalo št. 72.818.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalescierièe ozdravila me je popolnoma

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Naznanja se, da so

Ivan Baumgartnerjevi magacini

zopet odprti, in da se vsa sadežna in močna zaloga proti gotovi plači prodaja. (335-3)

Upravništvo.

Važno za vse,

posebno za krojače za moško in žensko obleko in suknjarje, kajti sukujene in volnate tvarine za suknje, hlače in cele obleke, kakor tudi za plašče za dame, suknje in jope se po najnižjih cenah prodajajo. — Človek se čudi, ako vidi cene na muštrih zaznamovane.

Naslov: „Tuchausverkauf“ Stefansplatz, Jasomirgottgasse, Wien.

(342-1)

Samoklistirni aparat

(Clyso-pumpe, Irrigatérje),

Inhalacijne aparate,

klistirne, uretralne in maternične brizgalnice, mlečne pumpe, sesalne steklenice, vezi za počene

po fabriškej ceni.

Jedino le pri (53-28)

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajskej cesti v Ljubljani.

strašnih zeločernih in čutnicnih boleznij, katere ne deset let učile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalescierièe je 4krat točnejša, nego meso, to se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več ceni, ko pri zdravilih.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr. 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 38 gold.

— Revalescierièe-Biscuiten v pušicah in Revalescierièe Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gld.

Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in spozorijskih trgovcih; tudi razpošilja da najaka hiša na vse kraje po poštah, kakor tudi na povsetjih. V Ljubljani Ed. G. H. J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, Spjletu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (46)

Beste Nähmaschine der Welt.

Za Kranjsko jedino in samo pravi pri podpisanem!

Poleg originalnih

Elias Howe-jevih šivalnih strojev

imam v zalogi izključljivo le jaz

Originalne Singer & Grover & Backer

šivalne stroje

po fabriškej ceni na debelo in drobno.

Razun tega imam vedno v zalogi tudi najbolje inozemske stroje po jako znižanej ceni in sicer: Wheeler & Wilson, Grover & Backer št. 19, The Little Wander (zadnje na željo amerikanske), Taylor, Germania, Saxonia, Wilcox & Gibbs, Express, Linkola, Cillinder Elastic, stroji za valati itd.

Ponarejeni ali uže rabljeni, in iztečeni stroji dobé se po okolčinah se ve da 25 do 30% cenejši, so pa tudi za 50% slabejši in manj vredni kot zgornji.

Todaj previdnost pri izbiri!

Kdor tedaj solidni in dobri stroj želi, obrne naj se zaupljivo na me, jaz sem se vedno trudil z zanesljivim postopanjem ohraniti moje dobro ime.

Garancija zanesljiva. — Tudi na vplačevanje v obrokih.

Ljubljana, glavni trg šte. 168.

S odličnim spoštovanjem

Franc Detter.

(453-21)

Svilo, cvrtn, žvanke, aparate, pripravo za prsne gube itd. imam vedno v velikej izbiri v zalogi.

Po deželi sprej. ma moj potovalec, g. Anton Grebenec uljudno vsa naročila, ter ob jednom podaje potrebni poduk.

Svarilo.

Zaradi od drugih strank dohajajočih ponudeb jednako imenovanih strojev naj se nikdo ne da motiti, ker vsak kdor mojo mnogovrstno zalogo obišče, se prepričati more, da je resnično, kar je zgoraj povedano.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.